

БИЛТЕН

Бр. 34
ОКТОБАР 2024.

ЦЕНТАР ЗА МЕЂУНАРОДНЕ ПОСЛОВЕ

САДРЖАЈ

САДРЖАЈ.....	2
МЕЂУНАРОДНЕ АКТУЕЛНОСТИ.....	3
ПОДРЖАНА ВИЗИЈА ЗА РАЗВОЈ МРЕЖЕ БРЗИХ ЖЕЛЕЗНИЦА.....	3
UIC ОБЈАВИО ИЗВЕШТАЈ О ГЛОБАЛНОЈ ОДРЖИВОСТИ ЖЕЛЕЗНИЦЕ.....	4
ОДРЖАН САСТАНАК ГЛОБАЛНЕ ГРУПЕ ШЕФОВА ЖЕЛЕЗНИЧКИХ СТАНИЦА.....	5
ШТА ЈЕ ПОТРЕБНО ЗА ПРИВЛАЧЕЊЕ ПРИВАТНИХ ИЗВОРА ФИНАНСИРАЊА У ЖЕЛЕЗНИЦУ.....	6
ГЛОБАЛНОМ УДРУЖЕЊУ ИНВЕСТИТОРА У ИНФРАСТРУКТУРУ ПРЕДСТАВЉЕНИ ЖЕЛЕЗНИЧКИ ПРОЈЕКТИ.....	6
ИТАЛИЈАНИ ИНТЕГРИСАЛИ UIC ЕКОЛОШКИ КАЛКУЛАТОР У СИСТЕМ ЗА ПРОДАЈУ КАРАТА.....	7
UIC У ПОСЕТИ СЛОВЕНАЧКИМ ЖЕЛЕЗНИЦАМА.....	8
УЧЕШЋЕ ПРЕДСТАВНИКА ИЖС НА МЕЂУНАРОДНИМ САСТАНЦИМА.....	8
ОДРЖАН САСТАНАК UIC СЕКТОРА ЗА БУКУ И ВИБРАЦИЈЕ У СТОКХОЛМУ.....	9
ОДРЖАН САСТАНАК РГ ЗА БОРБУ ПРОТИВ ТЕРОРИЗМА И ЕКСТРЕМИСТА У ЛИСАБОНУ.....	10
ОДРЖАН САСТАНАК UIC РАДНЕ ГРУПЕ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ.....	11
ДОДЕЛА НАГРАДА ЗА ИЗВРСНОСТ ЖЕЛЕЗНИЧКИХ ОБЈАВА.....	11
ОДРЖАН ЗАЈЕДНИЧКИ САСТАНАК CER РАДНИХ ГРУПА ЗА ЕКОНОМИЈУ И ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.....	12
ОДРЖАН САСТАНАК ИНТЕРЕСНЕ ГРУПЕ ЗА ИНФРАСТРУКТУРУ.....	13
САСТАНЦИ ЗА ПОТРЕБЕ <i>STAFFER</i> ПРОЈЕКТА.....	14

ПОДРЖАНА ВИЗИЈА ЗА РАЗВОЈ МРЕЖЕ БРЗИХ ЖЕЛЕЗНИЦА

Председница Европске комисије, **Урсула фон дер Лајен**, подржала је експерте из железничког сектора телефонским укључењем на састанку у седишту Литванских железница одржаном почетком октобра. Председница је подржала амбициозне планове за развој Европске мреже брзих железница који су круцијални за унапређење одрживог транспорта. Сprovedено је истраживање железничких компанија о социо-економским и еколошким предностима успостављања брзе железничке мреже, са нагласком на значај инвестирања у прекограничне везе како би се постигли климатски циљеви ЕУ.

Учесници су поново потврдили посвећеност успостављању несметане прекограничне наплате железничких карата до 2025. године. То ће бити остварено спровођењем модела отворене продаје и дистрибуције карата (**OSDM**), ширењем **СИТ Споразума о наставку путовања (АЈС)** и реализацијом других иницијатива истакнутих у **CER Акционом плану за продају карата**.

Учесници су се обавезали да ће сарађивати са управљачима инфраструктуре и превозницима робе у циљу повећања капацитета железнице и пружања поуздане услуге путницима. Уредба о капацитетима о којој се тренутно расправља је од суштинског значаја за убрзање реализације Пројекта о управљању дигиталним капацитетима (**DCM**), чиме ће се обезбедити побољшана прекогранична и национална оперативност.

Такође је поздрављен развој Иницијативе **Rail Baltica** која ће повезати велике балтичке градове са широм европском железничком мрежом и која је од суштинског значаја за испуњавање ЕУ циљева за мобилност и промовисање економског развоја.

Извор: <https://uic.org/com/enews/article/european-rail-sector-applauds-president-von-der-leyen-s-vision-for-high-speed>

UIC ОБЈАВИО ИЗВЕШТАЈ О ГЛОБАЛНОЈ ОДРЖИВОСТИ ЖЕЛЕЗНИЦЕ

Међународна железничка унија (UIC) је објавила *Извештај о глобалној одрживости железнице* за 2023. годину. Овај извештај служи као свеобухватан ресурс за разумевање напретка глобалног железничког сектора ка постизању 17 циљева Уједињених нација за одрживи развој, као што је наведено у документу *Агенда 2030*. Извештај наглашава како железница и даље остаје најодрживији облик моторизованог транспорта за масован превоз путника, наглашавајући улогу у обезбеђивању сигурних и приступачних саобраћајних система за све грађане.

Главни увиди из поменутог извештаја укључују ажуриране метрике учинка из *Индекса одрживости железнице* који прати напоре железничких компанија у областима као што су: енергетска ефикасност, смањење емисија штетних гасова и одржива пракса компанија кроз 17 одрживих циљева UN.

Извештајем је такође обухваћена додела UIC награде за одрживост која је установљена у овој години и која се додељује за постигнуте циљеве у железничком сектору на глобалном нивоу са фокусом на одрживост и иновације које воде ка реалној промени. Међународна железничка унија позива све железничке компаније и управљаче железничке инфраструктуре да буду посвећени дељењу знања и података како би помогли убрзање транзиције ка одрживијем саобраћајном систему.

Извор: <https://uic.org/com/enews/article/uic-publishes-the-2023-global-rail-sustainability-report>

ОДРЖАН САСТАНАК ГЛОБАЛНЕ ГРУПЕ ШЕФОВА ЖЕЛЕЗНИЧКИХ СТАНИЦА

Пленарни дводневни састанак *UIC* Глобалне групе шефова железничких станица (**SMGG**) одржан је у Риму почетком октобра, уз подршку италијанског управљача железничке инфраструктуре (**RFI**). Током два дана, учесници су дискутовали о актуелним и будућим изазовима сектора и посетили железничку станицу **Roma Termini**.

Првог дана учесницима је добродошлицу пожелео **Gianpiero Strisciuglio**, главни извршни директор и генерални директор **RFI**. Представљени су различити кључни елементи стратегије, укључујући примену вештачке интелигенције за развој италијанских станица, као и приоритете када је у питању оперативно управљање станицама. Такође, изнета су искуства у припреми бржег протока путника и безбедности поводом велике верске манифестације **Giubileo 2025**, са очекиваним доласком 35 милиона туриста и ходочасника. Италијани су представили пројекте које ће реализовати на главним станицама у Риму, као и иницијативе планиране за управљање поменутиим догађајем.

Другог дана, пленарном седницом су обухваћени стратешки приоритети као што су међународна сарадња и управљање гужвама на железничким станицама. Представник *UIC* Јединице за безбедност представио је пројекат **IMPRESS EU** који има за циљ унапређење безбедности станица кроз обуку о подизању свести. Међу члановима се разговарало и о кључним аспектима и текућим активностима. Дводневни догађај је завршен техничком посетом станици **Roma Termini**, која је најпрометнија железничка станица у Италији и једна од најпрометнијих у Европи, са 400.000 посетилаца и око 1.000 возова дневно.

Учесници су обишли: главни хол, пероне, малопродајне јединице, ресторане и **Mercato Centrale Roma**, традиционалну пијаци са тезгама са италијанском храном, која је такође смештена на станици. *UIC* Глобална група има пет радних тела: Стратешке осе и циљеви, Радна група за пројектовање станица и урбанизам, Радна група за управљање објектима и рад, Радна група за малопродајне и комерцијалне послове и Радна група за мале станице.

Извор: <https://uic.org/com/enews/article/station-managers-global-group-plenary-meeting-in-rome>

ШТА ЈЕ ПОТРЕБНО ЗА ПРИВЛАЧЕЊЕ ПРИВАТНИХ ИЗВОРА ФИНАНСИРАЊА У ЖЕЛЕЗНИЦУ

High Speed Rail Group из Велике Британије је крајем октобра објавила свој извештај о покретању улагања у железничку инфраструктуру. У извештају се наводи шта је потребно за развој свеобухватне дугорочне стратегије за развој железничке инфраструктуре. Група је саопштила да постоји спремност индустрије и инвеститора за велике инфраструктурне пројекте, али да држава треба да створи погодан систем за улагања. То захтева посвећеност којом би се обезбедила блиска сарадња између свих заинтересованих страна и обезбеђивање транспарентних, структурираних оквира политике који се фокусирају на доношење дугорочних одлука.

Група **High Speed Rail** је позвала владу Велике Британије да:

1. Изради и придржава се дугорочне стратегије за равномеран развој праваца железничке мреже: север-југ и исток-запад,
2. Заједно са пословном заједницом истражи опције финансирања,
3. Усвоји системски приступ железничкој инфраструктури, испитујући планирање, финансирање и комплетирање инфраструктурне мреже из перспективе целе земље.

Краткорочне промене политике и недоследно спровођење пројеката урушили су поверење инвеститора, што је довело до одређених последица. Инвеститори су јасни у ставу да је потребна коначна и дугорочна железничка стратегија. Такође, ова стратегија мора да гледа даље од краткорочних трошкова, фокусирајући се на трајне и кумулативне користи које инвестиције у железницу могу донети Великој Британији. Међутим, како је ситуација са јавним финансијама све напетија, фокус се усмерава ка разматрању јавно-приватне сарадње, подржане освеженим моделима сарадње. Намеће се закључак да је за постизање успеха потребно стварање стабилног, дугорочног и атрактивног инвестиционог окружења.

Извор: <https://www.railwaygazette.com/uk/high-speed-rail-group-sets-out-what-is-needed-to-attract-private-finance-for-infrastructure/67637.article>

ГЛОБАЛНОМ УДРУЖЕЊУ ИНВЕСТИТОРА У ИНФРАСТРУКТУРУ ПРЕДСТАВЉЕНИ ЖЕЛЕЗНИЧКИ ПРОЈЕКТИ

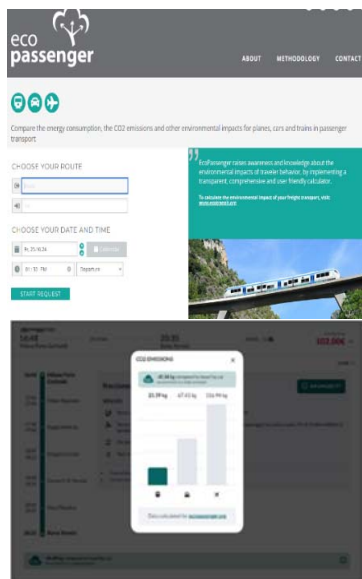

Тренд тражења алтернативних праваца финансирања говори у прилог чињеници да се железнице не могу више ослањати искључиво на подршку државе за развој великих инфраструктурних пројеката. Тим поводом, извршни директор *Заједнице европских железница и инфраструктурних компанија (CER)*, **Alberto Mazzola**, састао се са представницима Глобалног удружења инвеститора у инфраструктуру (**GIIA**), како би их упознао са значајним железничким инфраструктурним пројектима и могућностима приватног финансирања истих. Ово глобално удружење представља

водеће светске инвеститоре у инфраструктуру који заједно представљају чланове који управљају имовином у вредности од 400 до 1.800 милијарди евра, широм Европе и 200 милијарди евра у европској транспортној инфраструктури. Циљ рада поменутог удружења је постизање атрактивнијег инвестиционог окружења. Састанак је представницима удружења омогућио да се боље информишу о железничким пројектима, укључујући **Мастер план за развој брзе железнице**. Обе стране су дискутовале о примени модела јавно-приватног партнерства у железничком сектору, као и о моделу основне базе података о имовини. Договорено је да се успостави одржива платформа за будућу размену информација у 2025. години, будући да је примена модела јавно-приватног партнерства у интересу железничког сектора.

Извор: CER.be

ИТАЛИЈАНИ ИНТЕГРИСАЛИ UIC ЕКОЛОШКИ КАЛКУЛАТОР У СИСТЕМ ЗА ПРОДАЈУ КАРАТА

Интегрисањем UIC калкулатора “**Ecopassenger**” у свој систем за продају карата, италијански превозник **Trenitalia** предузео је важан корак у склопу промовисања одрживог путовања. Нова опција путницима омогућава да виде емисију CO2 гасова на њиховом путовању у поређењу са путовањем колима и авионом.

Ecopassenger апликација је једно од многих решења које развија Међународна железничка унија како би подржала железнички сектор по питању климатских промена и унапређења одрживости. Нудећи широк спектар иновативних алата, од калкулатора емисија гасова до дигиталних платформи, UIC железничким компанијама пружа ресурсе који су им потребни за будуће циљеве у погледу заштите животне средине. На овај начин, **Trenitalia** помаже да се подигне ниво свести о овом питању и да се путници подстакну да направе еколошки избор, доприносећи одрживој будућности.

Подаци у апликацији се ажурирају са превозницима кроз пројекат **MERITS** (Обједињени подаци о реду возње). UIC позива своје чланове да интегришу **Ecopassenger** калкулатор у њихов систем за продају карата. Апликација је доступна свим члановима и партнерима на основу чланарине. У овој апликацији кроз претрагу одабира путног правца, могу се пронаћи и станице из Србије као што су: Београд Центар, Нови Београд и Бачки Виногради.

Извор: <https://uic.org/com/enews/article/sustainability-success-story-fs-trenitalia-integrates-uic-s-ecopassenger>

UIC У ПОСЕТИ СЛОВЕНАЧКИМ ЖЕЛЕЗНИЦАМА

Представници Словеначких железница (**SŽ**), угостили су 18. октобра 2024. године делегацију Управног одбора Међународне железничке уније (**UIC**) у Љубљани. На састанку су вођени разговори о стратешким питањима, основама развоја пословања у Словенији и региону Балкана.

Дискусија између два тима се односила на програм истраживања и учешћа региона у водећим пројектима као што су: будући железнички мобилни комуникациони систем (**FRMCS**) који је

креирао UIC, затим спровођење Акционог плана сектора за издавање карата, као и Дигитално аутоматско спајање вагона (**DAC**). UIC и њени чланови развијају бројне алате за подршку побољшању корисничког искуства у контексту одрживих и паметних стратегија мобилности. Теме у вези железничке оперативности су такође биле на дневном реду, посебно у областима у којима техничка средства UIC-а омогућавају беспрекорну и интероперабилну прекограничну размену.

Генерални директор UIC-а, **Франсоа Давен**, нагласио је чињеницу да активности UIC-а у Европи и другим регионима имају за циљ да олакшају несметане преласке границе у корист чланица при чему се снажно подржава завршетак **TEN-T** мреже коридора. Овом приликом истакнуто је да UIC има посебан однос са Словеначким железницама и железницама из региона Западног Балкана које играју кључну улогу у европској и евроазијској повезаности и представљају важне учеснике у стварању ефикасне европске железничке мреже.

Извор: <https://uic.org/com/enews/article/strengthening-connectivity-uic-meets-with-the-slovenian-railways-to-discuss>

УЧЕШЋЕ ПРЕДСТАВНИКА ИЖС НА МЕЂУНАРОДНИМ САСТАНЦИМА

„Инфраструктура железнице Србије“ а.д. (ИЖС) је, као активни члан међународних железничких организација: Међународне железничке уније (UIC), Заједнице европских железница и инфраструктурних компанија (CER), Железничке мреже Европе (RNE) и Међународне организације за железничку безбедност (COLPOFER), наставила са учешћем на састанцима ових организација. Одређене међународне активности и већи део састанака су одржани у онлајн формату.

ОДРЖАН САСТАНАК УИС СЕКТОРА ЗА БУКУ И ВИБРАЦИЈЕ У СТОКХОЛМУ

Дводневни састанак УИС Сектора за буку и вибрације одржан је 9-10. октобра 2024. године у седишту Шведске саобраћајне администрације - **TRAFIKVERKET** у Стокхолму. Први дан је био посвећен истраживањима чланица у вези мерења буке, примењеним решењима за умањење исте, као и оствареним ефектима. Другог дана су представљене методе за израчунавање јачине вибрација, мерења, као и решења за спречавање истих. Овом приликом шведски стручњаци су саопштили да су, иако по закону нису обавезни да третирају

вибрације из железничког саобраћаја, уложили велике напоре у идентификовање и решавање овог проблема. На састанку је било речи и о истраживачким пројектима које суфинансира ЕУ у вези мерења буке, као и о новим материјалима на тржишту намењеним за звучну изолацију у возовима. Такође је било речи и о потреби да управљачи железничке инфраструктуре поседују своје мерне алате, ради превентивног деловања.

У оквиру поменутог сектора развијени су следећи пројекти: **NOVITA**, **LOWNOISEPAD** и **ACORD**. На састанку су у име ИЖС учествовали представници Одељења за заштиту животне средине и Центра за међународне послове.

Одељење за заштиту животне средине Инфраструктуре железница Србије учествује у поменутом пројекту **NOVITA** како би се информисало о примени иновативних решења и потенцијалној примени на својој мрежи.

ЧЛАНОВИ ПРОЈЕКТА NOVITA

ОДРЖАН САСТАНАК РГ ЗА БОРБУ ПРОТИВ ТЕРОРИЗМА И ЕКСТРЕМИСТА У ЛИСАБОНУ

Састанак Радне групе за борбу против тероризма и екстремиста одржан је 10. октобра 2024. године у седишту Португалских железница (*CP*) у Лисабону. Након уводне речи домаћина и председавајућег РГ, састанак је почео уобичајеном разменом најновијих информација на тему безбедносне ситуације на нивоу железничког сектора и на глобалном нивоу. Чланови су држали презентације у којима су представљени тренутни нивои претње, значајни инциденти у последњих пола године, инциденти у вези са државним актерима/геополитичка ситуација повезана са железницом или критичном инфраструктуром, претње бомбама, саботаже на железници, инциденти повезани са тероризмом и екстремистима, вежбе на терену, научене лекције, промене у регулативама, политикама и процедурама, као и значајни развојни пројекти.

Посебан акценат поново је стављен на презентацију представника француских железница (*SNCF*) који су излагали на тему мера безбедности које су спроведене током одржавања Олимпијских игара у Француској. Један од примера добре праксе који се издвојио био је случај саботаже на главним пружним правцима ка Паризу, на дан отварања ОИ, приликом чега је дошло до правовременог реаговања свих извршних служби, које су на предлог Сектора за безбедност Француских железница биле у приправности на терену и којима је током одржавања ОИ било ускраћено право на коришћење годишњих одмора. Они су том приликом додатно ангажовали и приватно обезбеђење. Поред унапред утврђених активности, Француске железнице су имале додатне састанке са представницима свих безбедносних служби, два пута дневно, свакога дана.

Поред Француских железница, пример добре праксе су дали и представници Данских железница (*DSB*), који су представили решавање случаја претње бомбом од стране више лица у возу, у сарадњи са представницима специјалних полицијских јединица, чему је претходило одржавање бројних вежби на терену, приликом чега су симулирали различите сценарије потенцијалних догађаја.

Представници ИЖС су у оквиру своје презентације на тему тероризма представили догађај који се одвио испред амбасаде Израела, приликом кога је дошло до напада на припадника жандармерије од стране члана вехабијског покрета. На тему значајних инцидената, ИЖС је презентовала догађај блокаде станице Прокоп, од стране учесника протеста против ископавања литијума, приликом кога је дошло до благог поремећаја одвијања железничког саобраћаја.

Поред тога, Радну групу су информисали и о радовима на деоници брзе пруге Београд Центар – Суботица – Државна граница (Келебија) у оквиру значајних развојних пројеката. Следеће презентације су одржане на тему процена процена претњи у оквиру тероризма и геополитике, предузетих мера, као и спремности железничког сектора на хибридне претње и претње од оружаних конфликта. Као заједнички проблем свих железница издвојила се крађа каблова. Примећен је и појачан тренд

вандализма, у смислу сечења каблова без остваривања материјалне користи од стране починиоца, већ са намером наношења штете железничкој инфраструктури. На састанку су у име Инфраструктуре железнице Србије учествовали представници Центра за безбедност и Центра за међународне послове.

ОДРЖАН САСТАНАК UIC РАДНЕ ГРУПЕ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ

Још један састанак Радне групе за стандардизацију при Међународној железничкој унији (UIC), одржан је 15. октобра 2024. године у онлајн формату. Иако је дневни ред био сличан претходном састанку, детаљнија разрада неких тачака допринела је јаснијем разумевању процеса. Ту спадају: Систематски преглед 2024, Стратегија о миграцији и Анализа средстава. Када је у питању **Систематски преглед 2024**, ради се о процени на сваких пет година да ли је одређено Међународно железничко решење (IRS) релевантно или не.

Стратегијом о миграцији, са ограничавајућим факторима премештања докумената у **IRS** и предлозима за нови приступ, уводи се потреба за мапирањем њиховог коришћења, могућим прилагођавањем алата за измене, постављањем путоказа и дугорочном стратегијом.

На крају састанка, предочена је **Анализа средстава** која је показала је да се 164 Објава користи у стандардима Европског комитета за стандардизацију (CEN). Донета је одлука да се 45 Објава повуче, али то није коначно јер је мапирање коришћења у току. Такође је истакнут и значај овог подухвата за процену посвећености и заинтересованости заједнице изван оперативних активности. На онлајн састанку је у име ИЖС учествовала представница Центра за међународне послове.

ДОДЕЛА НАГРАДА ЗА ИЗВРСНОСТ ЖЕЛЕЗНИЧКИХ ОБЈАВА

Додела награда за изврсност железничких објава одржана је 15. октобра 2024. године у Паризу. Према речима генералног директора Међународне железничке уније (UIC), **Франсоа Давена**, она се организује сваке године ради слављења достигнућа заједнице експерата. Најбоље објаве награђују се унутар четири категорије. Прва је **Усмереност на предузећа (Business oriented)**, у оквиру које се, поред осталог, оцењује и ниво значаја публикације за функционисање железнице. Поред процене утицаја на оперативност, подједнако је важна **Умешност у изради (Proficiently developed)** у другој категорији. Унутар ове категорије процењује се у којој мери је одређена публикација јасна и прецизна. Ниво прилагођавања напредовању железничког сектора, један је од критеријума који се оцењује у оквиру треће категорије - **Иновативност са додатом вредношћу (Innovative with value added)**. Поред горе наведеног, пример изврсне сарадње са међународним организацијама (ISO, IEC, CEN, CENELEC и друге) оцењује се у четвртој категорији, под називом **Интерфејси са екстерним организацијама (Interfaces with external organisations)**.

Награде је укупно добило седам публикација, четири Међународна железничка решења (**IRS**) и три Смернице. Радна група за велике брзине и Пројектна група **LOWNOISEPAD – UIC Сектор за буку и вибрације** добиле су награду **Усмереност на предузећа**. Наиме, Радна група је понудила решење о усклађивању техничких услова различитих типова возних средстава, док је Пројектна група премостила јаз између вибрација, управљања средствима и гуменог подлошка као дела колосека. Одељење за заштиту животне средине Инфраструктуре железница Србије узело је учешће у активностима поменутог Сектора за буку и вибрације кроз пројекат **NOVITA**.

Своју **Умешност у изради** показала је Експертска група за колосек, са својим препорукама за коришћење композитних полимерних прагова. За **Иновативност са додатом вредношћу**, награду је добила Радна група за управљање средствима и то за пружање додате вредности за железнички оквир. Поред ње, и UIC пројекат **AM-WiSDoM** се може похвалити одликовањем у истој категорији. Истраживање у оквиру пројекта довело је до приступа „Системи система“, који спаја одлуке и активности са резултатима који су важни за заједницу и животну средину. Радна група за комбиновани транспорт **SET-03 CTWG** и Радна група за нарочите пошиљке добитници су награде у четвртој категорији. Прва радна група бавила се проблемом интермодалног транспорта који често превазилази товарни профил. Са друге стране, потреба за флексибилнијим дозволама и дефинисањем услова, препозната је од стране друге.

Закључено је да је дат значајан допринос решавању изазова са којима се суочава сектор и поздрављен је сваки напор **UIC-a** да подржи вољу колега за истраживачким радом. На онлајн састанку у име ИЖС учествовала је представница Центра за међународне послове.

ОДРЖАН ЗАЈЕДНИЧКИ САСТАНАК CER РАДНИХ ГРУПА ЗА ЕКОНОМИЈУ И ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Заједнички састанак радних група за економију и животну средину одржан је 17. октобра 2024. године у онлајн формату. Теме састанка су биле економске студије у вези **карбонских кредита** за железницу који укључују коришћење обновљивих извора енергије и пројекте енергетске ефикасности, као и новине у вези студије **EU** о железници и резултати рада економске анкетне групе Агенције Европске уније за железнице (**ERA**). Такође је саопштена информација о новој студији Генералног секретаријата за мобилност и транспорт (**DG MOVE**) о „идентификовању

неискоришћеног потенцијала заокруживања кључних аспеката јединственог европског транспортног подручја и његовог проширења“ на првобитне земље кандидате (Србију, Црну Гору, БиХ, Северну Македонију, Албанију).

Потом је представљена Студија о ценама услуга путничког и теретног саобраћаја за крајње купце, Студија о екстерним трошковима, наставак дискусије о примени **RAB** модела у пројектима железничке инфраструктуре, предложеној Директиви о опорезивању енергије, Климатском пакту ЕУ, и Уредби **CountEmissions EU**. На онлајн састанку у име ИЖС учествовала је представница Центра за међународне послове.

ОДРЖАН САСТАНАК ИНТЕРЕСНЕ ГРУПЕ ЗА ИНФРАСТРУКТУРУ

Састанак интересне групе за инфраструктуру, у надлежности менаџера за саобраћајне послове ИЖС, одржан је 8. октобра 2024. године у онлајн формату. Састанак је почео уобичајеним ажурирањем актуелних информација из институција ЕУ које покривају сегмент заштите животне средине и економска питања: кредитни механизми Париског споразума и извештај о документу о *карбонским кредитима* као потенцијалним средством за развој железнице који CER припрема у сарадњи са Универзитетом Бокони (Италија). Било је речи и о исходу избора за Европски парламент, новим постизборним мандатима, као и утицају на будућу политику CER-а и активностима које ова организација предузима у циљу лобирања за интересе железничког сектора пред институцијама ЕУ.

Уследило је представљање информација о статусу имплементације споразума „Жене на железници“, основним принципима политике равноправности полова, оствареном напретку на пројекту и планираним активностима које CER спроводи у циљу промовисања пројекта и запошљавања жена у железничком сектору.

Чланови су даље информисани о оквирном садржају извештаја који се односе на економску конкурентност и будућност Европске уније. Циљ извештаја је разрада предлога за јачање и унапређење јединственог тржишта ЕУ, економске реформе и повећање инвестиција са истицањем потребе за развојем европских железница проширењем TEN-T мреже и развојем мреже пруга за велике брзине које ће повезати све европске престонице и велике градове.

Уследило је представљање информација о тренутном стању предлога Уредбе о управљању капацитетима у јединственом европском железничком простору (измени Директиве 2012/34/ЕУ и стављању ван снаге Уредбе ЕУ 913/2010), као и о ставовима чланица CER-а по овом питању. Презентоване су информације о величини и облику наредног Вишегодишњег финансијског оквира (**MFF**) 2028-2034, за који се очекује да Европска комисија изнесе свој законодавни предлог до средине 2025. године, као и о потребама за финансирањем железничког сектора кроз Финансијски инструмент за повезивање Европе (**Connecting Europe Facility**).

У даљем току састанка, учесници су информисани о предстојећем састанку управљача железничке инфраструктуре на високом нивоу (**HLIM**) који ће се одржати 27. новембра у Бечу, Аустрија, као и о терминима наредних састанака Интересне групе за инфраструктуру. На онлајн састанку учествовала је представница Центра за међународне послове ИЖС.

САСТАНЦИ ЗА ПОТРЕБЕ *STAFFER* ПРОЈЕКТА

Фото: CER

У октобру је одржан један састанак у вези са имплементацијом програма обука и мобилности у областима прекограничне сарадње, комуникације и језика, као и општи састанак за потребе *STAFFER* пројекта. Разматране су завршне активности везане за израду филма на тему европског начина размишљања „Шта железнички сектор чини атрактивним?“. Филм чини неколико интервјуа са запосленима на радним местима машиновођа и диспечера. Запослени који учествују су говорили, на свом матерњем језику, о позитивним странама свог посла, изазовима са којима се сусрећу, као и аспектима које сматрају најважнијим за прекогранични рад железница.

У Бриселу је одржана завршна конференција у оквиру пројекта, чији је организатор CER. Приликом ове конференције одржане су три панел дискусије са фокусом на резултате пројекта кроз аспекте као што су вештине, атрактивност железничког сектора, секторска Стратегија за вештине која је у оквиру пројекта развијена, као и Акциони план за имплементацију поменуте Стратегије.

Као увод у сваку од панел дискусија, изнете су опште информације о задацима који се односе на претходно поменуте аспекте, као и информације о процесу рада. Панелисти су након тога износили своје закључке и виђења у погледу резултата пројекта, препорука за могућу примену истих, као и специфичних активности које су разрађене у Акционом плану за примену секторске Стратегије за вештине. У дискусијама су учествовали представници железничких предузећа, образовних институција, Генералних директората ЕК и других тела повезаних са железничким сектором. На онлајн састанку учествовале су представнице Центра за међународне послове ИЖС.